

Kysely kaksikielisyysoimenpiteistä ja niiden tilasta

Kysymykset ja vastaukset 24.5.2018, täydennetty vastaukset lisäselvityksiin 29.8.2018

Kaikille yhteiset kysymykset:

1. Onko toimialallanne/virastollanne/liikelaitoksellanne kielisuunnitelma? Jos on, millaisella prosessilla se pidetään ajantasalla, ja miten suunnitelman toteutumista seurataan? Jos ei ole, millaisella aikataululla suunnitelmaa ollaan laatimassa?

Vastaukset:

Sote:

On. Sosiaali- ja terveystoimessa kielisuunnitelma on muotoiltu siten, että siihen on koottu toimialan linjaukset ja toimintatavat ruotsinkielisen palvelun toteuttamiseksi käytännössä. Toimialan ruotsinkielisten palvelujen ryhmälle on annettu vastuu suunnitelman seurannasta.

Kasko:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toteutetaan kielisuunnitelmaa monipuolisesti ja laajasti esim. varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ja lukioissa kielten opetus laajenee Helsingin strategian mukaisesti. Alla taustoittavia tiedotteita uudistuksista, jotka astuvat voimaan jo tänä vuonna:

1. A1 ja A2 –kielten uudistuksesta informoiva tiedote taustoittaa hyvin uudistusta:

<https://www.hel.fi/uutiset/fi/kasvatuksen-ja-koulutuksen-toimiala/helsingin-peruskoulujen-a1-kielten-tuntijako-ja-koulukohtaiset-a2-kielit-paatetty?&pd=v>

2. lukioiden painotukset: <https://www.hel.fi/uutiset/fi/kasvatuksen-ja-koulutuksen-toimiala/kaikilla-helsingin-kaupungin-lukioilla-painotettu-opetustarjonta?&pd=v>

3. varhaiskasvatuksen kielivalikoiman laajeneminen:

<https://www.hel.fi/uutiset/fi/kasvatuksen-ja-koulutuksen-toimiala/paakaupunkiseudun-saamelaisperheet-saavat-toivomaansa-saamenkielista-opetusta?&pd=v>

Vahva kielitaito tulevaisuutta varten - Helsingin päiväkodeissa ja kouluissa lisätään kielten opetusta ja kielivalikoimaa, ja kielten oppiminen aikaistuu

Tiesitkö, että Helsingin päiväkodeissa voi oppia vieraita kieliä? Päiväkodeissa tarjotaan moninaista kielten opetusta englanniksi, espanjaksi, ruotsiksi, ranskaksi ja venäjäksi, ja kielikylpyä ruotsin kielellä. Helsingissä on 10 kielikylpypäiväkotiä (toiminta toisella kotimaisella kielellä), kaksi suomi-englanti-esipetusta tarjoavaa päiväkotia ja 12 päiväkodissa on kielirikasteista esiopetusta (toiminnasta alle 25 % on vieraalla kielellä). Lisäksi kymmenet yksityiset päiväkodit tarjoavat kielipainotteista varhaiskasvatusta ja esiopetusta.

Kaksi uutta kielikylpyryhmää

Syksyllä 2018 ruotsinkielinen kielikylpyopetus laajenee: Puistolan päiväkotia Vihtorissa alkaa kielikylpyopetus ja Pukinmäessä sijaitsevan päiväkotia Nuotin kielikylpyopetusta laajennetaan. Kielikylpy alkaa varhaiskasvatuksesta ja jatkuu perusopetuksen loppuun.

Lasten ja nuorten kaksikielistä opetusta lisätään

Elokuussa 2018 opintonsa aloittavat uudet ekaluokkalaiset aloittavat ensimmäisen vieraan tai toisen kotimaisen kielen eli A1-kielen opiskelun. Vaihtoehtoina on opiskella englantia, espanjaa, kiinaa, ruotsia, ranskaa, saksaa tai venäjää. Helsingissä yli 20 peruskoulua tarjoaa

kaksikielistä, kielirikasteista tai kielikylpyopetusta, kuten suomi-espanja, suomi-kiina, suomi-venäjä tai suomi-viro.

Kuudessa koulussa lisää kaksikielistä kielten opetusta

Syksyllä 2018 kiinan kielen opiskelu laajenee Helsingissä kaupunkistrategian mukaisesti. Kiina on ollut kielivalikoimassa Meilahden ala-asteella jo usean vuoden ajan, ja nyt kyseistä kieltä pääsee oppimaan myös Itäkeskuksen peruskoulussa. Lisäksi Jätkäsaaren peruskoulussa, Kaisaniemen ala-asteen koulussa, Ruoholahden ala-asteen koulussa ja Taivallahden peruskoulussa tarjotaan ensimmäiseltä luokalta alkavaa kielirikasteista suomi-englanti-opetusta jatkossa. Malmin peruskoulussa tarjotaan myös ensimmäiseltä luokalta alkavaa laajamittaista kaksikielistä suomi-englanti-opetusta.

Vastauksessa on kerrottu opetuksen kielisuunnitelmasta. Onko toimialalla laadittu kielisuunnitelmaa muutoin toimialan toiminnalle ja henkilöstölle kansalliskielten osalta? Olisiko saatavissa tarkempia tietoja kansalliskielten kaksikielisyyden edistämisestä sekä suomen- että ruotsinkielisissä kouluissa ja varhaiskasvatuksessa sekä koulujen välisestä yhteistyöstä?

Kaskossa on kieliohjelma ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Helsingissä järjestetään sekä kaksikielistä että kielirikasteista varhaiskasvatusta ja perusopetusta sekä kielikylpytoimintaa. Yksi kielivaihtoehto on ruotsi.

Kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan kieliohjelman ja kielenopetuksen kehittämisen yhteydessä on huomioitu kansalliskielistrategiset tavoitteet erityisesti **kielikylpyopetuksessa** ja **ruotsin A1-kielivalinnan** osalta seuraavasti.

Kielikylpyopetus itsessään toteuttaa varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa kansalliskielistrategiaa tarjoten oppilaille mahdollisuuden kasvaa perusopetuksen aikana kaksikieliseksi siten, että oppilas hallitsee molemmat kansalliskielistä 9. luokan päättyessä. Itse kielikylpyopetusryhmissä opiskelevien oppilaiden lisäksi kielikylpyopetus kasvattaa muiden varhaiskasvatustyksikön/koulun oppijoiden ja henkilöstön osaamista ruotsin kielessä, sillä ruotsin kieli näkyy ja kuulee luontevana osana kaikkea toimintaa yksiköiden arjessa läpi vuoden.

Kaupunkistrategian mukaisesti on kielikylpyopetuksen aloituspaikkamäärää kasvatettu ja mahdollisuutta lisätä entisestään selvitetään. Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toimii kuusi kielikylpylinjaa, joiden toteutuminen on suunniteltu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tiiviinä yhteistyönä. Aloituspaiikkoja kielikylpyryhmiin on vuosittain n. 25/linja. Osana kielikylpytoiminnan kehittämistä, jota on tehty osittain opetus- ja kulttuuriministeriön ja myöhemmin Opetushallituksen rahoittamien hankkeiden myötä, pyritään tehostamaan suomen- ja ruotsinkielisten koulujen sekä varhaiskasvatustyksiköiden yhteistyötä ja siten lisättyä oppijoiden mahdollisuuksia kuulla ja käyttää ruotsia/suomea osana opiskelua.

Kielikylpyopetuksen lisäksi suomenkielisissä yksiköissä on oppilaiden mahdollista opiskella ruotsia joko ensimmäiseltä (A1-kieli), neljänneltä (A2-kieli) tai kuudennelta (B1-kieli) luokalta alkaen. Yhtenä tavoitteena KASKOssa on monipuolistaa oppilaiden A1-kielten valintoja siten, että ruotsi yhtenä muiden joukossa valittaisiin nykyistä useammin ensimmäiseksi vieraaksi kieleksi. Oppilaalla on mahdollisuus saavuttaa erittäin vahva kielitaito ruotsin kielessä

aloittaessaan sen ensimmäiseltä vuosiluokalta, mikä on mahdollista kieliohjelman uudistuksen ansiosta. A1-kielivalintojen monipuolistamista tuetaan tullaan kuluvana lukuvuotena järjestämällä infotilaisuuksia huoltajille, tarjoamalla kielimaistiasia eskarilaisille sekä tietoa ja täydennyskoulutusta esiopettajille. Syksyn 2018 aikana selvitetään lisäksi mahdollisuutta lisätä esiopetukseen ruotsin kielirikasteisia esiopetusryhmiä, joiden toteutuminen tukisi ruotsin valintaa A1-kieleksi ensimmäiseltä luokalta alkaen. Ruotsin kielirikasteisessa esiopetusryhmässä toiminnasta vajaa neljännes ohjataan ruotsiksi ja oppijoiden kielitaito kehittyy osana toimintaa.

Kuva:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle tullaan laatimaan kielisuunnitelma osana yhdenvertaisuussuunnitelmaa vuoden 2018 aikana.

Kymp:

Kaupunkiympäristön toimialalla ei ole kielisuunnitelmaa.

Pelastuslaitos:

Kyllä on. Käytännössä se on aika kuollut kirjain.

Hätäpuheluihin liittyen; välittykö hätäkeskuksesta tieto siitä, onko potilas ruotsinkielinen?

Tietääkseni kyllä. Palvelun kannalta asialla ei ole merkitystä, koska hätätilanteissa ei ole mahdollista taata palvelua tietyllä kielellä. Apua tarjoaa se yksikkö, joka on lähinnä vapaana.

Onko kielisuunnitelmanne lähetettävissä toimikunnalle?

Liitteenä.

Järjestetäänkö laitoksella kielikursseja henkilöstölle?

Tarpeen mukaan. Onnettomuuksien ehkäisytoiminnassa tarjolla on palvelua ruotsin ja englannin kielellä. Ensihoitopalvelussa yksiköiden käytettävissä on termisanasto, jonka avulla voidaan auttavasti kommunikoida asiakkaan kanssa useilla eri kielillä.

Palvelukeskus:

Ei ole kirjoitettua kielisuunnitelmaa, mutta monikielisyys toteutuu käytännössä toiminnassa. Ruotsinkieliset asiakkaat saavat materiaalit ja palvelut ruotsiksi. Kielisuunnitelman laatiminen, vastuu ja aikataulu viedään johtoryhmän päätettäväksi toukokuussa.

Onko kielisuunnitelman laatiminen aloitettu (johtoryhmän päätös toukokuussa)?

Palvelukeskuksen johtoryhmä totesi 22.5.2018 kokouksessaan, että kielitaitovaatimukset on huomioitu TVA-arvioissa.

Stara:

Ei ole, ei suunnitelmaa

2. Onko kielisuunnitelman tavoitteiden pohjalta tai muutoin kielisyysnäkökulma huomioon ottaen asetettu tulospalkkiotavoitteita? Jos on, millaisia?

Vastaukset:

Sote:

Ei ole.

Kasko:

TUPA 2018 ei ole kielisyysnäkökulmaa. Toimialamme yhteiset tavoitteet ja niiden painoarvot (suluissa) vuodelle 2018:

1. Helsingissä joustavat elinikäisen oppimisen polut ottavat huomioon erilaisten oppijoiden tarpeet (30 %)
2. Koko kaupunki oppimisympäristönä (20 %)
3. Johtamisen tavoite: vuorovaikutteisen johtamisen edistäminen (20 %)
4. Pedagogiikan ja digitaalisuuden tavoite: Digitalisaation tilan itsearviointi ja kehittämiskohteet (30 %)

Kuva:

Kuvan toimialalla ei ole tällä tulospalkkiokaudessa asetettu tavoitteita kaksikielisyyteen liittyen.

Kymp:

Toimialan tulospalkkiotavoitteissa ei ole kielisuunnitelmaan liittyviä tavoitteita.

Pelastuslaitos:

Pelastuslaitoksella ei ole tulospalkkio-ohjelmaa. Ei ole muutoinkaan huomioitu.

Palvelukeskus:

Ei ole tulospalkkiotavoitteita.

Stara:

ei ole

3. Onko toimialallanne/virastollanne/liikelaitoksellanne omia kielenkääntäjiä? Jos on, kuinka monta? Jos ei ole, onko käännöshankinnoissa luotu pysyvämpiä suhteita johonkin käännöstoimistoon?

Vastaukset:

Kanslia:

Stadskansliets translatorer har inte direkt några kontakter med utomstående översättningsbyråer. I situationer där vi inte kan ta emot ett jobb eller när någon frågar oss om råd, hänvisar vi till de byråer som staden har avtal med, dvs. Grano Oy Multidoc, AAC Global Oy, Semantix Finland Oy och Lingoneer Oy.

Sote:

Yksi henkilö viestinnässä, joka tekee ruotsin kielen käännöksiä. Käännöshankinnoissa on pääasiassa käytetty Multidoc:ia/Granoa (sitten viime käännöspalvelujen kilpailutuksen)

Kasko:

1 kielenkääntäjä ruotsinkielisellä palvelukokonaisuudella, joka palvelee koko toimialaa. Lisäksi toimiala hyödyntää aktiivisesti kaupungin kilpailuttamia käännöstoimistoja.

Kuva:

Kuva käyttää kaupungin kilpailuttamaa käännöstoimistoa. Kuvan viestintäpalveluissa ei ole kääntäjää mutta ruotsinkielinen viestintäsuunnittelija, joka tarkistaa käännöstoimistosta tulleet tekstit. Kaupunginkirjastossa yhden kirjastonhoitajan työajasta on varattu merkittävä osa ruotsinkielisten käännösten tekemiseen mm. Helmet-sivustolle.

Kymp:

Kaupunkiympäristön toimialalla ei ole omia kielenkääntäjiä. Olemme käyttäneet pääsääntöisesti sopimustoimittajia, mutta esim. näyttely-, ym. luovemmissa teksteissä laatu ei aina ole riittänyt ja vaihtoehtoisia kääntäjiä on käytetty kyseessä olevissa tilanteissa. Tätä suositeltiin myös kaksikielisyysryhmän loppuraportissa, koska samoja ongelmia oli esiintynyt muuallakin.

Pelastuslaitos:

Ei ole. Käytetään tarvittaessa kaupungin puitetoimittajia.

Palvelukeskus:

Viestinnässä on ruotsin (1) ja englannin (3) osaamista. Käännöstoimistoja käytetään tarpeen mukaan.

Stara:

Ei ole, tarvittaessa käytetty mm. kanslian resursseja

4. Onko toimialallanne/virastollanne/liikelaitoksellanne ruotsinkielisiä tiedottajia? Jos on, kuinka monta?

Vastaukset:

Kanslia:

Kansliassa ei ole ruotsinkielisiä tiedottajia, vaikka moni osaakin ruotsia, esim. Rita Ekelund. Käännätämme sisältöä ruotsiksi.

Eikö mitään sisältöä tuoteta ruotsiksi, vaan kaikki ruotsinkielinen materiaali käytännössä käännetään suomesta?

Ei tehdä suoraan sisältöjä ruotsiksi kuin ehkä pormestarikunnan puheita tai vastaavaa.

Sote:

Ei ole

Kasko:

Kasvatuksen ja koulutuksen viestintäpalveluissa on (2) kaksi ruotsinkielistä tiedottajaa. Toinen vastaa ruotsinkielisten varhaiskasvatuspalveluiden ja perusopetuksen viestinnästä ja markkinoinnista yhdessä suomenkielisten viestijöidemme kanssa. Toinen ruotsinkielinen viestijä on työväenopiston ja Arbiksen viestinnässä ja markkinoinnissa.

Kuva:

Kuvan viestintäpalveluissa on yksi viestintäsuunnittelija, työskarkana toimialan ruotsinkielinen viestintä.

Kymp:

Kaupunkiympäristön toimialan viestintäpalveluissa tulee olemaan jatkossakin vähintään yksi ruotsinkielinen tiedottaja. Myös ruotsinkielentaitoisia tiedottajia on tällä hetkellä kolme.

Pelastuslaitos:

Ei ole.

Palvelukeskus:

Viestinnässä on ruotsin (1) osaamista. Tukipalveluissa on myös ruotsin osaamista muissa tiedotusvastuissa (esim. digitaalinen tiedotus, kriisiviestintä).

Stara:

ei ole

5. Onko toimialanne/virastonne/liikelaitoksenne organisaatio-osien nimissä, lyhenteissä, logoissa ja toimitilojen kyltityksissä (mm. opasteet) otettu huomioon kaksikielisyys?

Vastaukset:

Kanslia:

Kaupungintalokorttelissa kaupunginkanslian kiinteät opasteet, niin seinissä kuin hisseissä, ovat pääsääntöisesti molemmilla kotimaisilla. Poikkeuksena ovat henkilöiden nimet tai oikeammin nimikkeet, jotka muuttuvat jatkuvasti, koska elämme tilamuutoksen pyörteissä. Mielestämme on oleellisempaa, että tiedot oikeasta toiminnasta oikeissa pisteissä löytyvät opasteista.

Lisäksi käytäntömme mukaisesti muut väliaikaiset apu opasteet ovat ja tulee tehdä vähintään molemmilla kotimaisilla kielillä.

Valitettavasti kuitenkin nykyiset opastetaulujen tekstit ovat sellaisia, että ne ovat helposti käsiteltävissä. Tämän vuoksi ne ovat jatkuvan ilkvallan kohteena ja niissä on näin puutteita, että muunnoksia.

Sote:

Kyllä, joskin kyltityksessä ei 100% kattavasti. Erityisesti keskitetyissä, ruotsinkielistä palvelua tarjoavissa toimipisteissä pyritään kyllä siihen, että kyltitys olisi ajan tasalla.

Kasko:

Ruotsinkielisiin toimipisteisiin kaupunkiympäristö tekee ruotsinkieliset opasteet ja suomenkielisiin toimipisteisiin suomenkieliset opasteet. Opasteet ovat 90 % kaupunkiympäristön vastuulla. Kaskon viestintäpalvelut on laatinut toimialan toimipisteeseen eli missä hallinto- ja tukipalvelut toimii, opasteet kaksikielisesti.

Käytämme Helsingin visuaalisen ilmeen mukaista tunnusta – käyntikorteissa, ppt-pohjissa, word ym. dokumenteissa ja näissäkin sama periaate kuin opasteissa eli kun hlö on ruotsinkielinen, hän käyttää käyntikorteissa ym. Helsingfors-tunnusta ja kun suomenkielinen niin Helsinki-tunnusta.

Toimialamme nimi on käännetty kolmelle kielelle eli suomi, ruotsi ja englanti. Lyhenne on vain kasko kaikille niin suomenkielisille, ruotsinkielisille kuin muillekin.

Kuva:

Käytäntö on vaihdellut eri ydinpalveluissa ja toimipisteissä. Esimerkiksi Annantalolla kaksikielisyys on otettu nimessä ja kyltityksissä huomioon kautta linjan, mutta sen sijaan esimerkiksi nuorisopalveluissa kaksikielisyttä ns. rinnakkain ei juurikaan ole toteutettu. Hesuan (ruotsinkielisen nuorisotyöyksikön) kyltit ovat pääsääntöisesti vain ruotsiksi ja muiden toimipaikkojen kyltit pääasiassa suomeksi. Uusi kaupungin logo on nuorisotaloilla käytössä toisinaan kaksikielisenä ja joidenkin nuorisotalojen ovissa lukee ”Nuorisotalo Ungdomsgård”. Esimerkiksi Kulttuurikeskus Caisassa ruotsinkielisyys on otettu osittain

huomioon, mutta kansainvälisenä kulttuurikeskuksena Caisan viestinnässä englanti isommassa roolissa kuin ruotsi.

Kymp:

Kaksikielisyys on otettu huomioon pääosin kaikissa kyltityksissä, ym. , joissa se on tarkoituksenmukaista. Esim. toimitilojen kyltitys on toteutettu suomen, ruotsin ja englannin kielillä.

Pelastuslaitos:

Pääsääntöisesti kyllä

Palvelukeskus:

Nimi on käännetty ja näkyy sähköisissä kanavissa. Palvelulupaus (arvot) näkyvät monikielisenä painetuissa materiaaleissa. Fyysisiä kylttejä ei juuri ole. Tässä yhteydessä on syytä mainita, että Palvelukeskus toimii pääosin Kaskon ja Soten tiloissa.

Stara:

pääsääntöisesti ei ole, vain joissakin on

6. Onko asiakaspalvelussanne lomakkeisto kaksikielistä? Jos ei, onko suunnitelmissa siirtyä kaksikielisiin lomakkeisiin eri kieliversioiden sijaan?

Vastaukset:

Kanslia, kirjaamo:

Kirjaamossa ei ole mitään lomakkeita. Kaupungin lomakkeet päivitetään toimialoittain ja niiden saatavuus on joko 'kentällä eri toimialojen palvelupisteissä kuten kouluissa, terveyskeskuksissa jne.' Lisäksi lomakkeita on verkkosivuillamme <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/hallinto/palvelut/verkkoasiointi/lomakkeet/lomakkeet>

Kanslia, Virka-info:

Virka-infolla on käytössä yksi oma verkkolomake:

<https://www.hel.fi/kanslia/virka-fi/neuvonta/tietoa-vierailijoille/> ja tästä on tällä hetkellä suomen- ja englanninkielinen versio.

Palauttejärjestelmän verkkolomakkeet ovat kolmikielisiä, kuten nettisivutkin.

Sote:

Kyllä, kaksikielisiä lomakkeita löytyy paljon. Niitä tehdään kaksi- tai kolmikielisinä siltä osin kuin se on lomakkeen sisältö huomioon ottaen järkevästi toteutettavissa.

Kasko:

Olemme tehneet ja teemme parhaillaan lomakkeita kaksikielisiksi:

<http://helmi.hel.fi/kasko/lomakkeet/Sivut/default.aspx>

Kuva:

Useimmat Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalvelujen lomakkeet ovat suomeksi ja ruotsiksi, monet myös muilla kielillä. Yleensä kussakin lomakkeessa on kuitenkin vain yksi kieli. Ydinpalvelujen suunnitelmissa ei ole siirtyä lomakkeisiin, jossa on samalla lomakkeella suomen- ja ruotsinkieliset versiot.

Kymp:

Suurin osa toimialan asiakaspalvelussa olevista lomakkeista on toteutettu vähintään kahdella eri kieliversiolla. Toimialalla ei ole ollut suunnitelmassa siirtyä kaksikielisiin lomakkeisiin, mutta tarvittaessa tämä voidaan toteuttaa, mikäli kaupunkiyhteisesti näin päädytään tekemään.

Pelastuslaitos:

Osittain. Kattavaa seurantaa ei ole.

Palvelukeskus:

Palvelukeskus ei käytä asiakaspalvelussaan juurikaan fyysisiä lomakkeita. Sähköisillä kanavilla monikielisyys on huomioitu. Esimerkiksi asiakaskirjeet ruotsinkielisiin kouluihin ja päiväkoteihin lähtevät ruotsiksi.

Stara:

ei ole, ei suunnitelmaa

7. Onko toimialallanne/virastollanne/liikelaitoksellanne verkkoportaali tms., jossa keskitetysti kerrotaisiin ruotsinkielisistä palveluistanne?

Vastaukset:

Kanslia, elinkeino-osasto:

Tässä yhteydessä viitattaneen toimialalla elinkeino-osastoon. Elinkeino-osaston pääsivu on Yritysten Helsinki –sivusto, joka on saatavilla myös ruotsin kielellä osoitteessa:

<https://www.hel.fi/yritystenhelsinki/sv>

Sote:

Toimialalla on oma intrasivu ruotsinkielisistä palveluista, ja sosiaali- ja terveystoimen ulkoisilla ruotsinkielisillä verkkosivuilla on kerrottu ruotsin kielellä palvelevista tiimeistä.

Mitä vastauksella tarkoitetaan? Intranet-sivut lienee siis tarkoitettu toimialan sisäiseen informaatioon? Ulkoisilla sivuilla on kerrottu tiimeistä; palvelut lienee esitetty sinänsä kaikki nettisivuilla, mutta varsinaista portaalia ei ole?

Ei siis ole erillistä portaalia. Kuvaukset intranetistä ja ulkoisista sivuista olivat lähinnä lisäys, jolla pyrimme tarkentamaan mitä ratkaisuja me olemme käyttäneet ruotsinkielisistä palveluista viestimiselle, sekä henkilökunnalle että asiakkaille. Lähtökohtana on siis ollut, että tietoa ruotsinkielisistä palveluista ylläpidetään samassa paikassa missä suomenkielistäkin.

Kasko:

Verkkosivumme ovat vähintään kaksikieliset eli suomi ja ruotsi

Kuva:

Kuvassa ei ole keskitettyä sivustoa tai portaalia. Yksiköillä on omat nettisivut, joissa on pääsääntöisesti kieliversiot suomi, ruotsi ja englanti.

Kymp:

Kyllä.

Pelastuslaitos:

<https://www.hel.fi/pela/sv>

Palvelukeskus:

Palvelukeskus käyttää kaupungin www-sivuja, joissa kaksikielisyys palveluissamme on huomioitu.

Stara:

Ei ole

8. Miten kielitaidon tarve otetaan toimialallanne/virastossanne/liikelaitoksessanne huomioon rekrytoinneissa?

Vastaukset:

Kanslia:

Mahdolliset kielitaitovaatimukset tuodaan esiin rekryointivaiheessa ja ne tuodaan myös esiin tehtäväkuvauksia (tva) laadittaessa. Pääsääntöisesti asiantuntijatehtävissä edellytetään vähintään tyydyttävää ruotsin kielen taitoa.

Onko mahdollista selvittää, kuinka monessa virassa ja toimessa käytännössä vaaditaan hyvää ruotsinkielen taitoa?

Tehtävässä edellytettävä kielitaito on määritelty tva-kuvauksessa, jonka pohjalta yleensä lähdetään laatimaan rekryointi-ilmoitusta. Pääsääntöisesti kelpoisuusvaatimuksen päättää valinnan suorittaja.

Mikäli tällaista selvitystä tarvitaan tva-kuvaukset tulisi käydä yksitellen läpi ja täsmentää osastopäälliköiltä/esimiehiltä tapauskohtaisesti vaadittavan kielen taso (TVA-kuvauksessa ei näet tällä hetkellä määritellä tarkasti kielitaidon tasoa, vaan useammassa kuvauksissa se on ilmaistu muodossa ”tarvittava kielitaito: suomi, ruotsi, englanti”) Näin ollen tämä selvitystyö vaatisi ensin meiltä hr:stä käsin työtä, jonka jälkeen osastopäälliköille/esimiehille pitäisi lähettää täsmentävä kysely.

Sote:

Lähtökohtaisesti valtaosassa erillisessä pisyohjeessa vahvistetuista eri ammattien kelpoisuusehdoista ruotsin kielen vaatimus on tasolla tyydyttävä. Tästä on kuitenkin myös poikkeuksia, ja luonnollisesti silloin kun tunnistetaan kielitaidon tarve rekrytoinnin yhteydessä, on vaatimustasona hyvä (tai erinomainen) taito. Tämä kirjataan silloin hakuilmoitukseen.

Kasko:

Ruotsin kieli on erityisesti esimiestehtävissä tärkeä ja tietysti välttämätön ruotsinkielisissä palveluissa. Kaksikielisyys on avainroolissa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla esimerkiksi toimialan palveluneuvojat koulutetaan monikielisesti (suomi, englanti ja ruotsi)

Kuva:

Kielitaidon tarpeen huomioimisessa noudatetaan kaupungin ohjeistuksia.

Kymp:

Virassa olevien henkilöiden kelpoisuusvaatimuksena on suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Työsuhteessa olevien esimiesten osalta toimintasääntöön on kirjattu kelpoisuusvaatimuksena kielitaidon osalta: suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito, ellei valinnan suorittaja toisin päättä.

Jokaisessa rekrytinnissa huomioidaan kyseiseen tehtävään liittyvä kielitaidon tarve; esimerkiksi asiakaspalvelun henkilöstön rekrytoinneissa

Pelastuslaitos:

Rekrytinnissa suositaan tasatilanteissa muita kuin suomea hallitsevia.

Työpaikkamarkkinoinnissa on nostettu esiin kielikysymys.

Palvelukeskus:

Asiakaspalveluhenkilöitä rekrytoidessa haetaan tietty osuus monikielistä osaamista. Tämä on huomioitu mm. viestinnässä, johon on haettu ruotsinkielinen osaaja.

Stara:

Virkamiehiltä vaaditaan ruotsinkielen tutkinto, pääkonttorissa muutamia äidinkielenään ruotsia puhuvia, joita on tarvittaessa käytetty apuna oikoluvussa tai asiakaspalvelussa, sen sujuvoittamiseksi

9. Onko toimialallanne/virastollanne/liikelaitoksellanne huolehdittu henkilöstön mahdollisuudesta kielelliseen jatkokoulutukseen? Millaista koulutusta on ollut tarjolla? Kuinka paljon koulutuksiin on osallistuttu?

Vastaukset:

Kanslia:

Koulutustarpeita mietitään aina suhteessa tehtävän sisältöön, henkilöstön osaamiseen ja sen kehittymiseen sekä organisaation tarpeisiin nähden. Henkilöstölle laaditaan vuosittain osaamisen kehittämissuunnitelma tulos- ja kehityskeskustelun yhteydessä, jossa myös osaamisen kehittymistä seurataan. Henkilöstölle on järjestetty Kansliassa vapaaehtoista kielikoulutusta, joihin halukkaat ovat voineet ilmoittautua. Tämän lisäksi kannustetaan kaupunkiyhteisiin koulutuksiin sekä tarpeen mukaan ulkopuolisiin koulutuksiin.

Kesäkuussa 2017 Helsingin kaupungilla otettiin käyttöön e-Taika koulutuksen hallintajärjestelmä, jonka myötä koulutustietoja on jatkossa helpompi seurata. Vuoden 2018 alussa järjestettiin edellisen kerran kansliayhteisesti ruotsin kielen koulutus, johon rekisteröityi e-Taikan mukaan 6 osallistujaa.

Sote:

Sotessa järjestetään joka vuosi sekä sosiaali- että terveystieteiden työntekijöille ruotsin kielen koulutusta. Pääasiassa nämä ovat perustason kurseja. Tarkat lkm:t osallistujista voidaan vielä selvittää.

Kasko:

Toimialalla ei ole vielä järjestetty yhteistä kielikoulutusta henkilöstölle mutta jatkossa on suunnitteilla järjestää esimerkiksi ruotsin kielen keskusteluryhmiä.

Koulutusten kohderyhmästä riippuen järjestämme henkilöstön koulutustilaisuuksia myös ruotsin kielellä. Kaksikielisyys huomioidaan tarpeen mukaan myös mm. koulutusten ja valmennusten hankinnoissa ja kilpailutuksissa.

Millaista koulutusta Arbis on järjestänyt ja miten sitä markkinoidaan?

Till Arbis kursutbud hör ett stort antal kurser i både svenska och finska som alla anställda kan delta i, både fastanställda och timlärare. Timlärarna har rätt att under ett läsår gå gratis på en kurs. Årligen är det en handfull som väljer någon kurs i svenska eller finska. Av den fastanställda personalen har en person deltagit i en kurs i finska. Marknadsföringen sker via Timlärarguiden, infobrev och muntlig information på personalmöten.

För stadens övriga personal skräddarsyr Arbis kurser i svenska enligt behov och efterfrågan. Läsåret 2017–2018 beställdes 22 kurser i svenska av Arbis. Möjligheten att beställa kurser marknadsförs via Oiva Akademia och riktad marknadsföring (mejl, brev till stadens olika sektorer).

Kuva:

Toistaiseksi toimialalla ei ole ollut kielellistä jatkokoulutusta.

Kymp:

Toimialalla on järjestetty henkilöstölle ruotsin kielen keskustelukoulutusta viikoittain. Koulutuksiin on osallistunut keskimäärin kymmenen henkilöä.

Pelastuslaitos:

Ei juurikaan. Haasteena on erityisesti ensihoitopalvelu, jossa käytännössä pitäisi kouluttaa noin 300 henkilöä ja kielitaidon saattaminen hoitotilanteessa riittäväksi on haasteellista. Lisäksi asiakaskunnassa on huomattava määrä muuta kuin suomea/ruotsia äidinkielenään puhuvaa väestöä, joten yksinomaan ruotsin opetuksella ei palvelukykyä asiakkaan äidinkielellä voida varmistaa. Tulkkien käyttäminen akuuttitilanteissa ei ole mahdollista.

Palvelukeskus:

Tarve otetaan huomioon rekrytoitaessa, ei juurikaan nykyisen henkilöstön koulutuksessa.

Stara:

On mahdollisuus osallistua. Mahdollisuutta ei ole käytetty

10. Miten hankinnoissa on otettu huomioon kielelliset kysymykset? Onko hankinnoissa asetettu kaksikielisyyteen liittyviä kriteerejä?

Vastaukset:

Kanslia:

Kaksikielisyys on hankinnoissa otettu huomioon ja kaksikielisyyteen liittyviä kriteerejä on asetettu seuraavalla tavalla:

- a. sote-hankinnoissa (joista suuri osa on hankintakeskuksen aikanaan kilpailuttamia ja vielä voimassa olevia), joissa asiakaskunta (kuntalainen) voi olla ruotsinkielinen, on kaksikielisyyskriteeri asetettu kielilainsäädännön nojalla;
- b. kaupungin työntekijöille tarkoitetuissa työterveyshankinnoissa on otettu huomioon kaksikielisyys, esimerkiksi vuoden 2017 aikana kilpailutettu ”Lääkärityövoiman vuokraaminen Työterveys Helsingille” ja ”Yleislääkäripalveluiden hankinta ostopalveluna”, sekä tänä keväänä julkaistavaksi tarkoitettussa kaupungin rajojen

ulkopuolella työskentelevien työntekijöiden kokonaisvaltainen työterveyshuollon hankinnassa on kaksikielisyyteen liittyviä kriteerejä;

- c. koulujen oppikirjojen hankinnassa on vaadittu, että ”tiedotus, opastus, informaatiomateriaali ja neuvonta sekä tarvittava koulutus on annettava sekä suomen että ruotsin kielellä”, lisäksi on pyydetty vastaamaan onko tilausjärjestelmä saatavissa ruotsinkielisenä;
- d. kaupungin sisäiseen käyttöön menevissä hankinnoissa ei ole otettu huomioon kaksikielisyyttä, sillä on ajateltu kaupungin sisäisen hallintokielen riittävän.

Sote:

On asetettu.

Millaisia kriteerejä hankinnoissa on asetettu kaksikielisyydelle? Minkälaisissa hankinnoissa?

Kun on asiakaspalvelusta kyse, niin vaadimme normaalisti tietyn kapasiteetin ruotsinkielistä palvelua. Määrä vaihtelee, samoin tarkka vaatimus. Siinä vaiheessa kun työstetään sopimusta, meillä on yleensä tapana lyödä tarkemmin lukkoon ne yksiköt, joihin tämä kapasiteetti kohdistetaan. Suurin osa hankinnoista tulkitaan ”kielineutraaleiksi” (esim. tarvikkeet, tukipalvelut, sisäiset palvelut)

Kasko:

Osassa hankintoja on vähimmäisvaatimuksena edellytetty ruotsin ja/tai suomenkielen osaamista. Vertailuperusteena sitä ei ole käytetty.

Kuva:

Ruotsinkielinen palvelutaso turvataan arvioimalla tapauskohtaisesti se, sisällytetäänkö tarjouspyynnön palvelukuvaukseen velvoite kaksikielisyydestä vai hankitaanko ruotsinkieliset palvelut erikseen.

Kymp:

Kaupunkiympäristön toimialan hankinnoissa ei pääsääntöisesti aseteta kaksikielisyyttä edellyttäviä vaatimuksia tarjoajille, koska tulevat toimittajat eivät työskentele yleensä kuntalaisten kanssa, vaan kaupungin työntekijöiden kanssa. Asia tullaan kuitenkin hankintakohtaisesti ottamaan tulevaisuudessa paremmin huomioon niissä hankinnoissa, joissa toimittaja on yhteydessä suoraan kuntalaisiin. Kuntalaisviestintään osallistuvien toimittajien tulisi kyetä viestimään kuntalaisten kanssa molemmilla kotimaisilla kielillä.

Kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtaja on 4.6.2018 antanut kaupunginhallitukselle lausunnon kielilain huomioon ottamisesta hankintailmoituksissa (HEL 2018-005196), johon toimiala viittaa vastauksenaan myös tässä asiassa. (liitteenä)

Pelastuslaitos:

Ei ole ollut relevantti asia. Uusissa asiakaspinnan tietojärjestelmissä ja palveluissa kielivaatimukset huomioidaan, kun sellaisia hankitaan.

Palvelukeskus:

Emme juurikaan hanki asiakasrajapintaan liittyviä palveluita.

Stara:

Ei huomioitu, ei kriteereitä

Erityisesti kohdistuvat kysymykset:

KESKUSHALLINTO

HEOS

1. Onko henkilöstöosasto tarkistanut kaupungin antamaa ohjeistusta viroissa vaadittavasta kielitaidosta? Miten hallintosääntöä täydentäviä ohjeita on päivitetty?

Vastaus:

Emme ole tehneet lisäyksiä, kielitaitosääntö on laadittu vuonna 2004. Kielitaitosääntö on edelleen voimassa. Kielitaitosääntö määrittää tiettyjen virkojen kielitaidon, mutta muutoin ohjeemme mukaisesti kielitaitovaatimus määritellään tehtävän edellytysten mukaisesti. Helsingin tilanne ja kansainvälisyys on kehittynyt huomattavasti vuodesta 2004 alkaen. Kielitaitovaatimukset saattavat aiheuttaa yhdenvertaisuusongelmia, jos vaatimukset eivät perustu tehtävän todellisiin tarpeisiin. Tulemme tarkentamaan ohjeistustamme tältä osin.

2. Millä tavalla kielilisien maksamisen periaatteita on tarkistettu? Noudattavatko kaikki nyt samoja ohjeita?

Vastaus:

Ohjeet kielitaidon huomioon ottamisesta palkkauksessa koskevat koko kaupunkia, ja uutta ohjetta ollaan parhaillaan laatimassa. Tavoitteena on selkiyttää toimintamalleja entisestään ja ottaa osin kantaa myös samoihin asioihin, kuin em. täydentävissä ohjeissa, kuten kielitaidon osoittamiseen.

3. Millaisilla kielten huomioimista koskevilla ohjeilla kaupungin sisäisiä rekrytointiaineistoja on täydennetty? Onko henkilöstöosaston omaan aineistoon lisätty hyvän rekrytoinnin malli? Jos on, miten kielinäkökulma on huomioitu?

Vastaus:

Rekrytoinnin hyvistä toimintatavoista on tuotettu runsaasti koulutus- ja viestinnällistä materiaalia. Rekrytointiprosessia on tarkasteltu myös monimuotoisuuden edistämisen näkökulmasta, johon myös kielikysymys kytkeytyy. Kieltä yksittäisenä näkökulmana ei ole huomioitu, mutta kaikki rekrytoinnin laadun edistämiseen liittyvät ohjeet ja muut materiaalit korostavat henkilön osaamisen ja soveltuvuuden ensisijaisuutta. Myös henkilöstöhankinnan periaatteet tullaan uusimaan vuoden 2018 aikana.

4. Onko kaikki markkinointimateriaali Helsingistä työnantajana käännetty ruotsiksi? Jos ei ole, kuinka suuri osa materiaalista on käännetty?

Vastaus:

Tällä hetkellä käytössä ei ole painettua työnantajaesitettä (entinen virastoesite). Jos/kun tällainen esite tehdään, tulee se saataville su/ru/en versioina, kuten aiemminkin. Tapahtumamarkkinoinnissa on käytössä mm. helsinkirekryn postikortti, josta on ruotsinkielinen versio. Kaupungin kesätyöntekijöille on tulossa *Tervetuloa kesätöihin*

Helsingin kaupungille -mainoslehtinen ja siitä tehdään myös ruotsinkielinen versio.

Työpaikoista muutaman kerran vuodessa julkaistavat nk. yhteisilmoitukset julkaistaan HS:n lisäksi myös ruotsiksi HBL:ssä.

Yleisesti ottaen hakuun tulevat yksittäiset tehtävät julkaistaan ruotsiksi tarkoituksenmukaisuuden periaatteella. Johtavien viranhaltijoiden virat julkaistaan aina suomeksi ja ruotsiksi.

5. Onko ”Helsinkirekry” täysin kaksikielinen? Jos ei ole, kuinka suuri osa sivustosta löytyy myös ruotsiksi?

Vastaus:

Työnantajasisivuston (helsinkirekry.fi) kaikki alisivut uratarinoita lukuun ottamatta on käännetty ruotsiksi.

Etusivun osalta ruotsinkielisen sivuston rakenne poikkeaa suomenkielisestä, se ei sisällä esimerkiksi uutiskomponenttia. Hel.fi sivustouudistuksen edetessä helsinkirekry-projektisivun uudistamiseen tullaan uutiskomponentin poistoa harkitsemaan myös suomenkielisen sivuston osalta, koska hel.fi uutisvirta vahva ja kattava.

Itse rekrytointijärjestelmä (erekry, jonka kautta tehtäviin haetaan) on myös ruotsinkielisenä. Työpaikkojen selauksen käyttöliittymä (suorasiirtosovellus) on käännetty myös ruotsiksi, joten työpaikat ovat selattavissa ruotsiksi rekrytointijärjestelmän lisäksi myös hel.fi -sivustolla.

TIVI

1. Miten kaupunginkanslian viestintästrategiassa otetaan kantaa siihen, kuinka internetiä ja sosiaalista mediaa voidaan hyödyntää kaksikielisessä tiedottamisessa?

Vastaus:

Kaupunginvaltuuston kokouskutsu, esityslistat ja pöytäkirjat käännetään ruotsiksi. Päätöstiedote tehdään suomeksi. Valtuuston kokouksessa asian käsittely tapahtuu sekä suomen että ruotsin kielellä. Muiden toimielinten asiakirjat laaditaan suomenkielisinä lukuun ottamatta kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielistä jaostoa ja sen alaisia johtokuntia.

Kaupungin hallintosäännössä 25. luku kertoo kaksikielisyydestä kaupungin toiminnoissa, etenkin toimielimissä. Laajemmin kaksikielisyyssasiaa on koottu mm. Kaksikielinen Helsinki -raporttiin.

Toimielinten päätöksiä laajempi asia on asianomaisen oikeus käyttää viranomaisessa asioidessaan äidinkieltään, tulla kuulluksi ja saada omia asioitaan koskevat päätökset äidinkielellään. Kielilaki määrittelee asukkaiden oikeuksia ja viranomaisten velvollisuuksia, jotka koskevat kaksikielisiä kuntia (suomi/ruotsi) sekä kuntien yhtiöitä ja liikelaitoksia ynnä myös yksityisiä palveluntuottajia silloin, kun ne hoitavat julkisia hallintotehtäviä. Kielilain ja kuntalain lisäksi kielisäännöksiä sisältyy myös mm. perusopetuslakiin sekä sosiaali- ja terveysalan erityislainsäädäntöön.

Kaupungin viestinnän ohjeissa todetaan näin:

Kaupungin viestinnän kielet

Kaupungin ulospäin suuntautuvassa viestinnässä tulee ottaa tasapuolisesti huomioon suomen- ja ruotsinkielisen väestön tarpeet. Viranomaisen tulee toiminnassaan oma-aloitteisesti huolehtia siitä, että yksityishenkilön kielelliset oikeudet toteutuvat (kielilaki, 23 §). Yleisölle tarkoitetut tiedotteet ja esitteet julkaistaan molemmilla virallisilla kielillä. Myös muussa tiedottamisessa, esimerkiksi medialle tarkoitetuissa tiedotteissa, on huolehdittava sekä suomen- että ruotsinkielisen väestön tiedonsaantitarpeista, vaikka velvollisuutta kääntää kaikkea tiedotusaineistoa sellaisenaan toiselle kotimaiselle kielelle ei olekaan. Kaupunki julkaisee säännöllisesti tietoa myös viittomakielellä.

Suomen- ja ruotsinkielisen väestön rinnalla merkittävä osa helsinkiläisistä puhuu äidinkielenään jotain muuta kuin näitä kotimaisia kieliä. Heille tiedotetaan kaupungin palveluista ja päätöksenteosta mahdollisuuksien mukaan heidän omalla äidinkielellään. Tätä varten kaupungilla on verkkosivuja useammalla muulla kielellä sekä muunkielisille tarkoitettuja neuvontapisteitä. Kaupunki toimii myös yhteistyössä Helsingissä ilmestyvien muunkielisten joukkoviestimien kanssa kaupunkia ja sen palveluja koskevan tiedonsaannin parantamiseksi.

Hel.fi-sivuilla julkaistaan uutiset myös ruotsinkielisinä <https://www.hel.fi/helsinki/sv>
Ei kaikkia ihan yksi yhteen, mutta useimmat.

2. Miten kaupungin tiedottamisohjeita on päivitetty ja selkeytetty ruotsinkielisen viestinnän ja markkinoinnin osalta?
3. Onko kaupunkitason osallisuushankkeissa luotu malli kielinäkökulman huomioimiselle? Jos on, millainen malli?

Vastaus:

Helsingin kaupungin osallisuuden periaatteet on kirjattu kaupungin hallintosääntöön. Yksi kolmesta periaatteesta on yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luominen. Tämä periaate pitää sisällään myös kielinäkökulman huomioimisen kaikissa kaupungin osallisuushankkeissa. Erillistä mallia kielinäkökulman huomioimiselle ei ole luotu.

Osallisuusmallista ruotsiksi: <https://www.hel.fi/helsinki/sv/stad-och-forvaltning/delta/kanaler/verksamhetsmodeller-for-delaktighet/>

Osallistumis- ja vaikuttamiskanavista ruotsiksi: <https://www.hel.fi/helsinki/sv/stad-och-forvaltning/delta/kanaler>

4. Onko kaupungin palautejärjestelmää kehitetty niin, että ruotsinkielisestä palvelusta annettavaa palautetta voidaan seurata systemaattisesti? Jos on, miten palautetta seurataan?

Vastaus:

Kaupungin palautteiden käsittelijöitä on ohjeistettu merkitsemään ruotsinkieliset palautteet kielimerkinnällä. Kielimerkintä tallentuu lisätietona palautteen metatietoihin.

Ruotsinkielisten palautteiden seuranta onnistuu palautejärjestelmässä.

Palautejärjestelmässä on mahdollista hakea ruotsinkielisiä palautteita hakutoiminnolla valitsemalla Kieli-kohdasta ”Svenska”. Järjestelmä suodattaa tällöin esiin kaikki ruotsinkielisiksi merkityt saapuneet palautteet ja niiden vastaukset, joita voidaan vielä

edelleen suodattaa valitsemalla esim. palautteelle annettu luokka eli aihe (esim. palvelu, johon kyseinen palaute liittyy).

5. Miten palvelukarttaa on kehitetty ruotsinkielisiä palveluja huomioon ottaen? Onko toimialoilta pyydetty tietoja tuottamistaan ruotsinkielisistä palveluista?

Vastaus:

Pääkaupunkiseudun palvelukartan käyttöliittymä sekä ohjeet ovat saatavissa ruotsinkielisenä: <https://servicekarta.hel.fi/>

- Toimipisteen perustiedot, reittiopas, sekä esteettömyystiedot eri esteettömyysprofiilein(esim. Jag använder rullstol, Jag går med barnvagn) tuotetaan ruotsiksi, esim. <https://servicekarta.hel.fi/unit/41#> sekä mahdollisuus antaa palautetta, mahdollisuus antaa palautetta omasta esteettömyysnäkökulmasta <https://servicekarta.hel.fi/unit/41#!feedback-details>
- Karttapohja (Open Street Map) on myös ruotsinkielellä.
- Palvelukartalle on mahdollisuus tuoda tietoa ruotsiksi muista taustajärjestelmistä mm. tilanvaraukset, tapahtumat. <https://servicekarta.hel.fi/unit/8325>

Toimialat tuottavat toimipisterekisteriin ruotsiksi toimipisteen nimen, toimipisteen kuvauksen. Osoitetiedot, palvelut sekä toimipisteen saavutettavuustiedot kääntyvät toimipisterekisterissä automaattisesti ruotsiksi.

ELO

1. Millä tavalla maahanmuuttajille kerrotaan kotoutumismahdollisuudesta joko suomeksi tai ruotsiksi, kahdesta rinnakkaisesta koulujärjestelmästä sekä muista kielellisistä palveluista? Millaista mahdollista yhteistyötä maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyen tehdään ruotsinkielisen työväenopiston kanssa?

Vastaus:

Kotoutujalla on mahdollisuus valita kotoutumiskieleksi joko suomen tai ruotsin kieli sekä osallistua muun muassa ruotsinkieliseen kotoutumiskoulutukseen seudulla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

- kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tullaan luomaan malli ja ohjeistus toimipisteille ruotsinkielisistä kasvatus- ja koulutusmahdollisuuksista ja kotoutumisesta. Lisäksi toimialalla on S2-tukeen erikoistuneita työntekijöitä (2 varhaiskasvatuksessa ja 2 perusasteella) sekä ruotsinkielisiä kasvatus ja koulutusmahdollisuuksia ja kotoutumista koordinoiva asiantuntija (johanna.karlsson@hel.fi)
- Helsingissä on kehitetty ruotsinkielisiä kotoutumispolkuja tarjoamalla ruotsin kielen opetusta, kehittämällä ammattiin suuntaavaa kielikoulutusta, tiedottamalla ruotsinkielisistä palveluista sekä kehittämällä työ- ja koulutuspolkuja.

Yhteistyö Arbiksen kanssa

- Arbiksella on Svenska för Invandrare-kurssit: Social- och hälsovårdssvenska, Läs- och skrivkurs, SFI-språkpaket, svenska och business, Swedish for Parents
- Arbis on ollut mukana Stadin osaamiskeskuksen kehittämisessä. Stadin osaamiskeskuksen osana kehitetään ruotsinkielisiä koulutuspolkuja. Tietoa ruotsinkielisistä mahdollisuuksista annetaan kartoitusvaiheessa ja kartoituksessa huomioidaan kielivalinta. Osaamiskeskuksen

tarjontaan kehitetään myös kaksikielisiä koulutuspalveluja niillä aloilla, joissa kaksikielisyys parantaa työllistymismahdollisuuksia. <https://www.hel.fi/stadin-osaamiskeskus/fi>

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

- kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla erityisesti kirjastoissa: Ruotsin kieltä voi harjoitella Pasilan kirjastossa ruotsinkielisessä kielikahvilassa ja ruotsin juttutunneilla. Kirjastonkäytön opastuksia tarjotaan maahanmuuttajille ruotsiksi, ruotsinkielen kielikyöpyjä, satutunteja ja tuokioita, jotka sopivat myös maahanmuuttajaperheille. Helmet-kirjaston tarjoama ”Helmet läsutmaning för barn och ungdomar” kehittää myös maahanmuuttajataustaisten lasten lukutaitoa. Monikielinen kirjasto palvelee valtakunnallisesti myös ruotsin kielellä kotoutuvia. Valikoimiin kuuluu aineistoa yli 80 kielellä. Biblioteken.fi-sivustolla on lisäksi linkkikokoelma liittyen ruotsinkieliseen kotoutumiseen. Liikunta- ja nuorisopalveluissa myös valmius palvella ruotsin kielellä.

Sosiaali- ja terveystoimi

- Sosiaali- ja terveystoimessa kotouttamispalveluissa maahanmuuttoyksikössä asiakas voi asioida pääsääntöisesti omalla äidinkielellään tulkin avustuksella ja häntä ohjataan myös ruotsinkielen opiskeluun, jos hän mieluummin opiskelee ruotsin kuin suomen kieltä.

Viestintä

- Infopankki.fi kokoaa tietoa maahanmuuttajille ja Suomeen muuttota suunnitteleville 12 kielellä ja kaikki valtakunnallinen ja Helsinkiä koskeva sisältö on myös ruotsiksi. Lisäksi sivuilla kerrotaan mahdollisuudesta kotoutua ruotsin kielellä: <https://www.infopankki.fi/fi/elama-suomessa/suomen-ja-ruotsin-kieli/ruotsin-kieli-suomessa>
 - Maahanmuuttajien Helsinki-sivusto on myös kokonaan ruotsin kielellä : <https://www.hel.fi/maahanmuuttajat/sv>
 - Luckan on hyvä tiedotuskanava myös
2. Millaista ruotsinkielistä neuvontaa ja materiaalia kaupunginkanslian elinkeino-osasto tarjoaa YritysHelsingissä, Respassa ja Tulevaisuustiskillä?

Vastaus:

Respa ja Tulevaisuustiskiä ei enää ole vaan palvelut tuotetaan nykyään eri muodossa. Nuorten ja aikuisten työllisyyspalveluissa on saatavilla yksilöllistä neuvontaa, ohjausta ja syventävää ohjausta myös ruotsin kielellä. Kaikissa palveluissa on ruotsinkielisiä työntekijöitä. Lisäksi Ohjaamo Helsinki tekee vahvaa yhteistyötä Luckanin kanssa, joka osaltaan vahvistaa kumppanuuden kautta ruotsinkielisten palveluiden saatavuuden. Tietoa verkossa: <http://ohjaamo.hel.fi/pa-svenska/>

YritysHelsinki on nykyisellä nimellään NewCo Helsinki. Yritysneuvontaa on saatavilla ruotsin kielellä. Tietoa verkossa: <https://www.hel.fi/helsinki/sv/stad-och-forvaltning/naringar/fortagstjanster/>

TASO/Kaupunkitieto

1. Mitä kaksikielisuuden näkökulmasta käytännössä tarkoittaa tavoite ”Helsingin tila ja kehitys tehdään kerran valtuustokaudessa (hyvinvointikertomus)” ja onko tavoite toteutunut?

Vastaus:

Helsingin tila ja kehitys –raportti kokoaa yhteen Helsingin kaupungin ja kaupungin toimintaympäristössä valtuustokauden aikana tapahtunutta kehitystä tilasto- ja tutkimustiedon valossa (ks. <http://tilajakehitys.hel.fi/>). Yleisiä kehityspiirteitä kuvaavassa osiossa on myös ruotsinkielistä väestöä kuvaava luku. Raportti tosiaan tuotetaan aina vähintään valtuustokauden lopussa, mutta se on tuotettu tarvittaessa myös valtuustokauden puolivälissä. Raportti toimii samalla lakisääteisenä hyvinvointikertomuksena. Erillistä valtuustokausittain raporttia hyvinvointiteemoista ei ole lähdetty laatimaan, sillä Helsingin tila ja kehitys –raportin on katsottu täyttävän hyvinvointikertomukselle asetetut kriteerit. Raportista on laadittu myös ruotsin- ja englanninkieliset tiivistelmät palvelemaan myös muun kuin suomenkielisiä lukijoita.

2. Kuinka suuri osa julkaisuista, arkistopalveluista ja verkkopalveluista ovat saatavilla kokonaan tai osittain ruotsinkielisenä?

Vastaukset:

Kaupunkitieto:

Tarkkaa prosenttiosuutta on vaikea antaa julkaisutoiminnan monimuotoisuudesta johtuen. Keskeiset julkaisumme ja verkkopalvelumme käännetään ruotsinkielelle, esim. kvartti-lehti, verkkosivumme (esim. kaupunkitiedon kotisivut - <https://www.hel.fi/helsinki/se> -, Helsingin seudun suunnat - <https://www.helsinginseudunsuunnat.fi/sv> ja avoimen datan HRI-palvelu - <https://hri.fi/sv/>), tilastotietokantamme (esim. aluesarjat ja nordstat; aluesarjojen kohdalla tosin käännöstyö on vielä kesken julkaisualustan uudistuksesta johtuen – aiempi versio oli myös ruotsiksi, tämä uusikin tulee). Tutkimusjulkaisuissa on ruotsinkieliset esipuheet ja tiivistelmät/yhteenveto-osuudet, ja keskeisimmät tilastojulkaisujemme (esim. Helsingin tilastollinen vuosikirja – Helsingfors statistiska årsbok, Helsinki alueittain – Helsingfors områdesvis) on käännetty ruotsinkielelle. Tilastotietoja Helsingistä –julkaisusta (ns. taskutilasto) tuotetaan vuosittain myös kokonaan ruotsinkielinen painos. On siis kokonaan ruotsinkielelle käännettyjä julkaisuja, osittain ja keskeiset tulokset ruotsiksi esitteleviä julkaisuja sekä sitten on myös nopealla aikataululla erityisesti hallinnon eri tarpeisiin tuotettuja julkaisuja, jotka julkaistaan ainoastaan suomenkielisinä.

Arkistopalveluista en osaa kertoa tarkemmin, sillä kaupunginarkisto toimii nykyisin kaupunginkanslian hallinto-osastolla. Sen verran kuitenkin, että kaupunginarkiston verkkosivusto on käännetty ruotsinkielelle, samoin arkistopalvelut ovat tarjolla myös ruotsinkielisille asiakkaille.

Kaupunginarkisto:

Tässä tietoja kaupunginarkiston ruotsinkielisistä palveluista tai niiden puutteesta:

Tutkijasalipäivystyksessä päivystäjä ei välttämättä osaa ruotsia, mutta yleensä joku ruotsia osaava on paikalla; ei kuitenkaan aina. Paperiset tilauslaput ovat myös ruotsiksi samoin kaupunginarkiston esite.

Kaupunginarkiston verkkosivut on käännetty ruotsinkielelle; samoin palautejärjestelmä. Ruotsiksi tullessiin tietopyyntöihin vastataan ruotsiksi.

Sinetti-arkistotietojärjestelmä ei toimi ruotsiksi, siitä on käytössä vain suomenkielinen versio. Paperiset arkistoluetelot ovat pääosin vain suomeksi.

Ruotsinkielisten koulujen, yhdistysten yms. luettelot ovat yleensä ruotsiksi.

Digitoiduista hakemistoista on digitoitu vain suomenkielinen versio, esim. Kertomukset Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta, jos hakemistokirjat ovat molemmilla kielillä.

Yllä olevan johdosta totean, että Sinetti-arkistotietojärjestelmä perustuu monen kaupungin käyttämään YKSA3-tietojärjestelmään, jota Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu ylläpitää ja kehittää (entinen Mikkelin ammattikorkeakoulu). Mukana ovat mm. Turku, Espoo ja Tampere. Se on toistaiseksi ollut saatavissa vain suomenkielisenä, vaikka Helsingin toiveena on ollut sen saaminen myös kaksikielisenä. Nyt olemme saaneet tiedon Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululta, että lähikuukausina saamme siitä luotua myös ruotsinkielisen version. Helsingin kaupungin hallinto-osaston kääntäjä kääntää aineiston ruotsinkielelle ja Turun kaupunki on luvannut ylläpitää kaksikielisyyttä.

Olemme saaneet nyt myös toisen tiedustelun SLS:lta koskien sekä Sinetin ja Koulurekisterin kaksikielisyyttä. Tulemme vastaamaan tähän tiedusteluun kunhan johdon erityisasiantuntija Eila Ratasvuorta on kuultu vastauksen laatimisessa.

3. Ovatko Helsingin kaupungin palautejärjestelmän tiedot ruotsinkielisten vastaajien osalta saatavilla? Mikäli on, onko tietoja analysoitu ja mitkä ovat analysoinnin tulokset?

Vastaus:

Vastaajilla varmaan tarkoitetaan tässä kaupungin työntekijöitä, jotka vastaavat palautteisiin (tai sitten on sekoitettu vastaaja ja palautteen antaja). Ruotsinkielisten palautteiden yhteydessä voidaan järjestelmässä lukea myös ruotsiksi annetut vastaukset. Vastauksia ei ole tietääkseni erikseen analysoitu.

Palautteen antajista (eli kaupunkilaisista) emme kerää systemaattisesti henkilötietoja ja palautetta voi antaa anonymisti. Sen sijaan ruotsinkielisten palautteiden tiedot ovat saatavilla. Tietääkseni ruotsinkielisiä palautteita ei ole systemaattisesti analysoitu erikseen koko kaupungin tasolla. Vuonna 2017 uuden organisaation ajalta 12.6.2017–31.12.2017 koko kaupunkiin saapui yhteensä 78 palautetta, jotka on merkitty ruotsinkielisiksi. Suomen, englannin ja muun kielisiä palautteita saapui yhteensä 31 391 samana ajanjaksona.

TASO/Hankinnat

1. Millä tavalla kielikysymys huomioidaan hankintaprosessissa? Millaisia ohjeita tästä on laadittu hankintakäsikirjaan?

Vastaus:

Hankintakäsikirjassa tai -ohjeistuksessa ei ole mainintaa kaksikielisyydestä. Varmaankin on ajateltu, että kilpailutuksissa kaksikielisyys on tarvittaessa viran puolesta otettava huomioon jo kielilainsäädännön nojalla, kuten muukin hankinnan sisältöön liittyvä substanssilainsäädäntö. Mikään ei tietenkään estäisi ohjeistamasta tätä asiaa hankintakäsikirjassa tai muussa hankintaohjeistuksessa.

2. Millä tavalla kielivaatimukset huomioidaan jo hankintavaiheessa tietojärjestelmien hankinnassa?

Vastaus:

Kaupunginkanslian hankintayksikön kilpailuttamissa IT-hankinnoissa ei ole ollut kaksikielisyyteen liittyviä kriteerejä (monet speksit ovat näissä englanniksi).

1. Onko Arbiksessa huolehdittu maahanmuuttajien kotouttamisesta ruotsiksi. Jos on, millaisia ja kuinka usealle kotouttamistoimenpiteitä on kohdistettu.

Vastaus:

Kyllä on. Arbis on järjestänyt seuraavia kursseja: Svenska för Invandrare-kurssit: Social- och hälsovårdssvenska, Läs- och skrivkurs, SFI-språkpaket, svenska och business, Swedish for Parents, SFI-integration. SFI (svenska för invandrare) -kursseille osallistunut 57 henkilöä. Tämän lisäksi useita maahanmuuttajataustaisia henkilöitä on osallistunut Arbiksen kursseille.

2. Onko toimialan ruotsinkielisissä palveluissa päätoiminen tiedottaja?

Vastaus:

Tiedottajat (2 hlöä) ovat toimialan viestintäpalveluissa.

3. Onko ruotsinkielisten opettajien rekrytointia toteutettu yhteistyössä Helsingin yliopiston ja Åbo Akademin kanssa? Jos on, millä tavalla yhteistyötä on toteutettu ja kuinka laajaa se on ollut?

Vastaus:

Rekrytoinnissa tehdään yhteistyötä sekä Helsingin yliopiston että Åbo Akademin kanssa. Ruotsinkielinen opettajakoulutus on alkanut Helsingissä vuonna 2016. Sydkustens Landskapsförbund tukee taloudellisesti vuosittain Åbo Akademin opiskelijoiden matkaa Helsinkiin, jolloin heidän on mahdollista tutustua sekä Helsingin että pääkaupunkiseudun muiden kuntien kouluihin (Nylands turné). Vuonna 2018 Botby grundskolan rehtori ja opettaja osallistuivat Vaasassa rekrytointitilaisuuteen, jossa he mainostivat Helsingin kaupunkia työnantajana. Botby grundskola on myös kumppanuuskoulu (partnerskola), jossa opiskelijat suorittavat opiskeluunsa liittyvät harjoittelunsa. Åbo Akademin rekrytointiportaalista ilmenee vuosittain myös Helsingin avoimet työpaikat. Helsingin yliopistosta ei vielä ole valmistunut opettajia. Yhteistyötä syvennetään heidän kanssaan tulevana vuosina. Helsingin avoimet työpaikat näkyvät kuitenkin myös heidän rekrytointiportaalissa.

4. Miten ruotsinkielistä leikkipuistotoimintaa on kehitetty vahaikasvatuksen ja ruotsinkielisten palveluiden yhteistyönä?

Vastaus:

Yhteistä keskustelua asiasta on käyty. Yhdessä leikkipuistossa järjestetään toimintaa ruotsinkielellä. Toiminnan kehittäminen tapahtuu yhteistyössä varen, svesin sekä eri kulttuuritoimijoiden välillä.

KUVA

1. Kaksikielinen Helsinki –työryhmän toimenpidehankesuunnitelmassa liikuntavirasto on vuonna 2015 ilmoittanut mahdolliseksi kehittämiskohteeksi: ”Kehitetään pääkaupunkiseudun liikuntavirastojen välistä tiedotusta ja toimintaa koskevaa ruotsinkielistä yhteistyötä.” Onko tätä yhteistyötä konkreettisesti toteutettu? Jos on, millä tavalla?

Vastaus:

Yhteistyömuotoja ei ole toistaiseksi kehitetty.

2. Onko kurssitoimintaa ja liikuntakursseista tiedottamista toteutettu yhteistyössä Arbiksen kanssa? Jos on, millä tavalla?

Vastaus:

Arbiksen kanssa on koordinoitu liikuntakurssien sisältöjä niin, ettei synny päällekkäistä tarjontaa, koska samat asiakkaat käyvät sekä Arbiksen että liikuntapalvelujen tuottamilla kursseilla. Arbiksen tiloissa järjestetään lokakuussa Seniorfestivalen, jossa on mukana ruotsinkielinen ohjaaja liikuntapalveluista ohjaamassa ja mainostamassa liikuntapalvelujen kursseja. Varsinaista tiedottamisyhteistyötä ei ole ollut.

3. Millaista ruotsinkielistä sisältöä kulttuuritalot tuottavat? Mihin suuntaan sisällön määrä on viime vuosina kehittynyt?

Vastaus:

Aluetalot vastaavat itse ruotsinkielisistä peruspalveluistaan sekä tiedotuksestaan. Ruotsinkielisen ohjelmatarjonnan määrä vaihtelee taloittain ja alueellisesti. Eniten ruotsinkielistä ohjelmaa on Vuotalossa, jossa on oma ruotsinkielinen tuottaja. Annantalolla on melko laaja lastenkulttuuri- ja taidekasvatustarjonta. Aluetaloihin tuodaan säännöllisesti myös pohjoismaisia lastenteatteri- tai musiikkivierailuja. Annantalolla ei ole yhtään ruotsinkielistä tuottajaa. Kulttuuritalojen kotisivut ja esitteet ovat yleensä kaksi- tai kolmikielisiä. Kulttuurikeskuksessa julkaistiin vuonna 2014 Selvitys kulttuurikeskuksen ruotsinkielisestä toiminnasta 2012-2013. Palveluiden parantamiseksi tulisi raportin mukaan erityisesti luoda sellaisia rakenteita, jotka paremmin varmistavat ruotsinkielisen palvelutuotannon ja näkökulman jatkuvan huomioinnon.

4. Onko kaikki kirjaston kampanjamarkkinointimateriaali yms. kaksikielistä? Jos ei, kuinka suuri osa on, ja millainen materiaali on vain yksikielistä?

Vastaus:

Kuvan markkinointikampanjat ovat pääsääntöisesti suomenkielisiä, soveltuvin osin tehdään myös ruotsiksi mainoksia, puffeja ja lehdistötiedotteita.

5. Millaisilla toimenpiteillä kirjasto varmistaa, että ruotsinkielisen kirjastopalvelun kehitys ja trendit noudattavat suomenkielisen palvelun kehitystä?

Vastaus:

Kirjasto päivittää kielistrategiansa ”Svensk språkstrategi för Helsingfors stadsbibliotek”. Rekrytoinnissa hakijoilta edellytetään ruotsin kielen taitoa (kielitaidon taso riippuu tehtävästä). Tarvittaessa haetaan aktiivisesti ruotsia äidinkielenään puhuvaa työntekijää.

Isoimmissa projekteissa ja hankkeissa otetaan huomioon, että hanke tavoittaa myös kaksikielisiä asiakkaita.

Kirjastossa pyritään huolehtimaan siitä, että esimiestasolla on kaksikielisiä työntekijöitä.

6. Miten kaksikielisyys on otettu huomioon keskustakirjasto Oodin suunnitelmassa?

Vastaus:

Suunnittelu on tehty mahdollisimman kieliriippumattomasti, mutta esimerkiksi opasteet ovat kolmikielisiä (suomi, ruotsi, englanti). Mahdollisimman paljon opastetaan kieliriippumattomin piktogrammein. Nettisivut tulevat myös olemaan kolmikieliset.

Kokoelmassa on myös huomioitu ruotsinkielisten tarpeet, mutta lähtökohta on kuitenkin, että läheisessä Rikhardinkadun kirjastossa on laajempi ruotsinkielinen kokoelma.

Asiakaspalvelun, opasteiden ja nettisivujen lisäksi kaksikielisyys otetaan huomioon lasten ja aikuisten tapahtumissa ja pajatoiminnoissa.

Henkilökunnan rekrytoinnissa varmistettiin, että Oodiin saatiin riittävästi ruotsin kielen taitoista asiakaspalveluhenkilökuntaa.

7. Millä tavalla alueellisten kirjastojen ruotsinkielinen palvelu muuttuu Oodin aloittaessa toimintansa?

Vastaus:

Oodin myötä ei alueellisten kirjastojen ruotsinkielisiin palveluihin ole tulossa juurikaan muutoksia.

Kirjaston yhteistyö ruotsinkielisten koulujen ja päiväkotien kanssa jatkuu. Aikuisille suunnatut ohjelmat kuten Novellkafé ja kirjallisuuspiirit jatkuvat. Resurssien mukaan järjestetään ruotsinkielisiä tapahtumia kuten esim. kirjailijavierailuja. Digiopastusta tullaan jatkamaan ja mahdollisuuksien mukaan lisäämään.

Monipuolisen ruotsinkielisen palvelun haasteena kaupunginkirjastossa ovat henkilöstöresurssit. Siksi palveluja pyritään tuottamaan yhä enemmän kumppaniyhteistyöllä.

Jatkossakin yksi koko kirjaston tasolla toimiva asiantuntijoiden vertaisverkosto on Svenska Gruppen. Se omalta osaltaan varmistaa, että kaikilla tulevilla palvelualueilla on riittävä määrä palveluita myös ruotsiksi.

Etenkin Rikhardinkadun ja Töölön kirjastoissa on laajat ruotsinkieliset kokoelmat ja kielitaitoinen henkilökunta.

8. Kaksikielinen Helsinki –työryhmän toimenpidelistauksessa nuorisoasiankeskus on vuonna 2015 ilmoittanut mahdolliseksi kehittämiskohteeksi: ”Ruotsinkielinen nuorisotyö on voimavara, joka yhteistyössä suomenkielisen nuorisotyön kanssa edistää kaksikielisyyttä nuorten Helsingissä. Ruotsinkielinen nuorisotyö vahvistaa yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden kanssa ja kehittää yhteistyömuotoja muiden kunnallisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.” Onko tätä yhteistyötä konkreettisesti toteutettu? Jos on, millä tavalla?

Vastaus:

Ruotsinkielisen nuorisotyön kehittäminen oli yksi kärkihankkeista Nuorisopalveluissa (ja Nuorisoasiainkeskuksessa) viime vuonna: kehittämistyössä keskityttiin koulu yhteistyön kehittämiseen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden kanssa. Kärkihankkeessa keskityttiin koulu yhteistyön mallintamiseen, jonka tavoitteena oli jäsennelty ja järjestelmällinen koulu yhteistyö, jonka seurauksena syntyisi pitkäjänteistä toimintaa ja kehittymistä. Tuotoksena oli ruotsinkielisen nuorisotyön palvelutarjotin kouluille; ks. täältä: http://munstadi.fi/wp-content/uploads/2017/05/ungdomsarbete-och-skola_2017_web_interactive.pdf

Palvelutarjottimen lisäksi tehtiin seuraavat koulu yhteistyölliset kokeilut: välituntitoiminta kaikille ruotsinkielisille yläluokille kerran viikossa, vähintään yksi pienryhmätoiminto joka yläasteella (mm Hyvää vapaa-aika-hankkeeseen kytkeytyen) ja Skarppi -vertaisvalistuksen

pilotointi yhdessä ruotsinkielisessä koulussa. Kärkihankkeen jälkeen välituntitoiminta ja Skarppi ovat nyt vakiintunutta toimintaa. Myös ruotsinkieliset kolmannen sektorin toimijat kokosivat verkoston kouluyhteistyötä tekeville toimijoille, samaan aikaan kun kärkihanke oli meneillään (tähän verkostoon ei kutsuttu mukaan kunnallisia toimijoita).

Uusia yhteistyön muotoja on ollut mm.

- Laaja yhteistyö Lilla teaternin ja Krisjournen för unga kanssa: Mammas flicka esitys perheväkivallasta lapsen ja nuoren näkökulmasta jossa Kriisipisteen työntekijä ja nuorisopalveluiden suunnittelija kokosi materiaalin, jonka avulla aihetta voi työstää nuorten kanssa esityksen jälkeen. Nuorisotyöntekijä ja kriisityöntekijä tarjosivat vetoapua kouluille. Esityksestä järjestettiin myös tilaisuus jonne kutsuttiin laajasti eri aloilla työskenteleviä ruotsinkielisiä ammattilaisia pääkaupunkiseudulta (lastensuojelu, nuorisotyö, psykiatrinen osasto, etsivä nuorisotyö, kriisityöntekijät, kuraattorit, psykologit jne), ks.

<https://www.hbl.fi/artikel/studiematerial-oppnar-for-diskussion-om-familjevald-2/>

- Nuorten vaikuttamistoimintaan kuuluvan Rubufestins tiedonkeruu järjestettiin yhteistyössä mm. seuraavien toimijoiden kanssa: Ungdomsakademien (Luckan) ja Krisjournen för unga.

Kouluyhteistyö on vakiintunut kaikissa kouluissa ja nuorten vaikuttamistoimintaan, Ruutiin ja RuutiBudjetti-tapahtumiin osallistuu 100% kouluista eli kaikki 5 ruotsinkielistä yläkoulua. Muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa järjestetään kesäleiri ja Svenskadagen juhla. Ensi vuodeksi on suunnitteilla lisää yhteisiä tapahtumia. Ruotsinkielinen yksikkö (Hesua) tekee läheistä yhteistyötä monen muun Nuorisopalveluiden yksikön/nuorisotalon kanssa kuten; nuorisotalot; Drumsö-Apaja, Ungpride-toiminta Happi Pridessä eli sateenkaareva nuorisotyö Nuorten toimintakeskus Hapessa yhteistyössä HeSeta ry:n kanssa, nuorisotalo Rastis ja Vuosaaren mopohalli ja Munkkiniemen nuorisotalo. Muita aktiivisia yhteistyökumppaneita mm. Luckan, MOKS, kirjasto, partiolaiset, seurakunta ym. Kaksikielisyttä kaikissa muodoissaan tulisi edelleen edistää ja kehittää toimiala- ja palvelutasolla.

9. Millaisin toimenpitein Ohjaamo-konseptin kaksikielisuuden toteutuminen varmistetaan?

Vastaus:

Ohjaamon kaksikielisyyteen on ostettu palvelu Luckanin Ungdomsakademilta (ungdomsinformation och handledning). Palvelua on maanantaisin klo 12-17 heidän toimestaan Ohjaamossa. Ajan voi varata halutessaan ruotsinkieliseen palveluun. Ks. <http://ohjaamo.hel.fi/pa-svenska/> Lisäksi Ohjaamossa on tarjolla ruotsinkielistä neuvontaa ja apua erityisesti koulutukseen ja työllisyyteen liittyvissä kysymyksissä. Myös uraohjaajien sekä TE-toimiston asiantuntijoiden palveluissa toteutuu kaksikielisyys.

SOTE

1. Miten kaksikielisuuden huomioon ottaminen on varmistettu/varmistetaan organisaatiota, toimintaa ja palveluverkostoa muutettaessa?

Vastaus:

Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen uudistamisen ja muun kehittämistyön yhteydessä perustetaan tarvittaessa omia alatyöryhmiä suunnittelemaan ruotsinkielisten asiakkaiden palveluprosesseja. Toimialalla on myös ruotsinkielisten palvelujen työryhmä, jonka yksi tehtävä on osallistua ruotsinkielisten palvelujen kehittämiseen ja myös seurata kaksikielisuuden toteutumista yleisesti toimialalla.

2. Millaisin toimenpitein on turvattu/turvataan riittävät ruotsinkieliset henkilöresurssit ruotsinkielisissä keskitetyissä tiimeissä?

Vastaus:

Ei erityisiä toimenpiteitä suunnitelmallisen rekrytoinnin lisäksi.

3. Miten on panostettu/panostetaan ruotsinkielisen henkilöstön palkkaamiseen niille aloille, joilla on pulaa kielitaitoisesta henkilökunnasta?

Vastaus:

Tarjoamalla harjoittelupaikkoja opiskelijoille ja markkinoimalla sosiaali- ja terveystoimea työpaikkana osana ennakoivan rekrytoinnin palveluja.

4. Millaisin toimenpitein on varmistettu/varmistetaan sisäisen ohjeistuksen ajantasaisuus erityisesti sosiaalipalveluissa?

Vastaus:

Toimialan kielisuunnitelma sisältää tiedot keskeisistä toimintatavoista ruotsinkielisten palvelujen varmistamiseksi niin sosiaali- kuin terveystoimissa. Toimialan pysyväisohjeistuksen päivitystyö/selvitys on parhaillaan meneillään, ja ruotsinkielisiä palveluja koskeva ohjeistus tullaan siinä yhteydessä myös tarkistamaan.

5. Onko tehty yhteistyötä ruotsinkielisiä asiakkaita palvelevien tiimien ja työntekijöiden välillä ja/tai kaupungin muiden ruotsinkielisten toimijoiden, oppilaitosten ja kolmannen sektorin kanssa?

Vastaus:

Yhteistyötä ammattilaisten välillä tehdään jatkuvasti esim. palvelujen uudistamisen toimintamallien moniammatillisessa kehittämistyössä. Yhteistyötä oppilaitosten kanssa tehdään erityisesti osana Mathilda Wrede-instituutin kehittämistyötä, jota koordinoi Helsingin osalta kehittämispalveluiden suunnittelija.